

Bruselj, 15. junij 2026
(OR. en)

10288/1/26
REV 1

ENV 689
CLIMA 313
AGRI 464
FORETS 90
ENER 378
TRANS 393
IND 396
SAN 458

DOPIS

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	Strategija za odpornost v zvezi z vodo – Eno leto pozneje: trenutno stanje in možni nadaljnji koraki – izmenjava mnenj

Pred sejo Sveta (okolje), ki bo 25. junija 2026, vam v prilogi pošiljamo informativni dokument predsedstva z vprašanji za ministre in ministrice o zadevni temi.

Odbor stalnih predstavnikov naj se seznani z informativnim dopisom in vprašanjema ter jih posreduje Svetu.

**Strategija za odpornost v zvezi z vodo – Eno leto pozneje: trenutno stanje in
možni nadaljnji koraki**

– izmenjava mnenj –

Komisija je 4. junija 2025 predstavila evropsko strategijo za odpornost v zvezi z vodo. Svet je strategijo pozdravil v sklepih z dne 21. oktobra 2025. Strategija je bila oblikovana kot odziv na vse večjo zaskrbljenost v zvezi s pomanjkanjem vode, sušami, poplavami in splošnimi vplivi podnebnih sprememb na vodne vire, ekosisteme in gospodarske sektorje. Temelji na obstoječem pravnem redu EU na področju voda, med drugim predvsem na okvirni direktivi o vodah, direktivi o poplavih in direktivi o čiščenju komunalne odpadne vode ter strategiji EU za prilagajanje podnebnim spremembam. Usklajena je tudi s cilji evropskega zelenega dogovora in potjo do podnebnega cilja za leto 2040 ter predstavlja odziv na vse več dokazov, da se tveganja, povezana z vodo, po vsej Uniji povečujejo. Številne regije se soočajo s pogostejšimi in hujšimi sušami, nižanjem nivoja podtalnice ter vse večjim povpraševanjem po vodi v kmetijstvu, industriji in na mestnih območjih. Hkrati ekstremne padavine in poplave pomenijo vse večjo obremenitev za infrastrukturo in ekosisteme.

Cilj strategije je okrepiti odpornost v zvezi z vodo, in sicer z obnovo in zaščito celotnega vodnega kroga, od izvira do morja, da bi z učinkovitim izvajanjem obstoječe zakonodaje EU o vodah bolje vzdržali poplave, suše in pomanjkanje vode. Spodbuja prakse pametnega ravnanja z vodo, zeleno infrastrukturo in ukrepe za zmanjšanje onesnaževanja, vključno s škodljivimi snovmi, kot so per- in polifluoroalkilne snovi (PFAS) v pitni vodi. Cilj strategije je tudi spodbujanje gospodarstva, ki pametno ravna z vodo, in sicer s povečanjem gospodarnosti porabe vode, pri čemer si prizadeva za 10-odstotno zmanjšanje porabe vode po vsej EU do leta 2030, ob hkratni posodobitvi infrastrukture in zmanjšanju uhajanja ter spodbujanju digitalnih rešitev z javnimi in zasebnimi naložbami. Poleg tega je njen cilj zagotoviti dostop do čiste in cenovno dostopne vode z ozaveščanjem javnosti, podpiranjem odgovornega določanja cen vode ter spodbujanjem izobraževanja in izmenjave dobrih praks, hkrati pa z mednarodnim sodelovanjem in partnerstvi okrepiti vodilno vlogo EU v svetu na področju odpornosti v zvezi z vodo.

Eno leto po sprejetju strategije predsedstvo predlaga, da se oceni doseženi napredek in razpravlja o prihodnjih ukrepih, s posebnim poudarkom na naslednjih treh vprašanjih, ki jih morajo obravnavati ministri in ministrice:

1. Pregled stanja strategije za odpornost v zvezi z vodo in nacionalno izvajanje:

V središču evropske strategije za odpornost v zvezi z vodo je ponoven zagon prizadevanj EU za spodbujanje **gospodarne porabe vode**. Uvaja ambiciozen cilj izboljšanja gospodarne porabe vode za 10 % do leta 2030 in uvaja načelo „gospodarna poraba vode na prvem mestu“. Načelo je podrobneje pojasnjeno v Priporočilu Komisije z dne 4. junija 2025 o vodilnih načelih glede gospodarne porabe vode na prvem mestu.¹

V skladu s poročilom EEA/ETC iz leta 2025 o varčevanju z vodo² za Evropo, odporno v zvezi z vodo, **se možnosti za** varčevanje med regijami EU in sektorji **zelo razlikujejo**, vendar je mogoče znatno zmanjšati odvzem vode. Ta zmanjšanja bi bilo mogoče doseči s tehničnimi in operativnimi ukrepi za zmanjšanje izgub in uhajanja ter izboljšanjem gospodarne porabe vode v proizvodnji električne energije, kmetijstvu, javni oskrbi z vodo in proizvodnji. Potencial za varčevanje z vodo po sektorjih v EU-27 se po ocenah giblje med 45–95 % v energetiki (hlajenje elektrarn), 5–20 % v kmetijstvu, 20–50 % v javni oskrbi z vodo in 30–50 % v industriji (glej spodnjo tabelo).

¹ https://environment.ec.europa.eu/publications/commission-recommendation-water-efficiency-first-guiding-principles_en

² <https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/water-savings-for-a-water-resilient-europe>

Tabela 1. Ocenjeni potencial za varčevanje z vodo po sektorjih v EU-27

	Električna energija – hlajenje elektrarn	Kmetijstvo	Javna oskrba z vodo, vključno s turizmom in storitvami	Industrija	Drugo (npr. rudarstvo, kamnolomi in gradbeništvo)
Letno povprečje odvzema vode (2000–2022) (milijon m ³)	72 300	59 300	38 700	28 200	3 000
Letni odvzem vode kot odstotek skupne količine za gospodarske sektorje	36 %	29 %	19 %	14 %	2 %
Teoretični potencial varčevanja z vodo v sektorju (% letnega odvzema vode v sektorju)	45–95 %	5–20 %	20–50 % (10–30 % v turizmu)	30–50 %	Ni ocenjeno v tem informativnem gradivu.

Vir: (Wolters idr., 2025) na podlagi podatkov agencije EEA za leto 2024.

Da bi podprla izvajanje priporočila in prispevala k cilju povečanja gospodarne porabe vode za 10 % do leta 2030, si Komisija v tesnem sodelovanju z državami članicami in deležniki, zlasti v okviru delovne skupine CIS za pomanjkanje vode in sušo, prizadeva za razvoj **skupne metodologije za cilje gospodarne porabe vode**, pri čemer bo upoštevala ozemeljske in druge razlike med državami, regijami in sektorji. Časovnica za to delovno področje se izteče v **zadnjem četrtletju 2026**.

Skupina je ob podpori svetovalca opredelila približno 40 metodologij za določitev z vodo povezanih ciljev v okviru javnih in zasebnih pobud, sedaj pa bo iz teh metodologij izluščila nekatere elemente, ki lahko skupaj tvorijo podlago za evropsko metodologijo ali metodologije za določitev ciljev gospodarnosti za shranjevanje vode, dovod vode in porabo vode.

2. Digitalizacija in pametnejše gospodarjenje z vodo

V strategiji za odpornost v zvezi z vodo je bil napovedan razvoj **vseevropskega akcijskega načrta za digitalizacijo v vodnem sektorju**. V podporo tej pobudi je Komisija nedavno objavila poziv k predložitvi dokazov, ki se zaključi 24. junija 2026³. Države članice in drugi deležniki so bili pozvani, naj predložijo svoja stališča in predloge.

Cilj digitalnega akcijskega načrta za vodni sektor je odpraviti razdrobljenost evropskih sistemov gospodarjenja z vodo s spodbujanjem večjega digitalnega povezovanja in usklajevanja v celotnem vodnem ciklu in med ravnmi upravljanja. Cilj načrta je tudi, da se z omogočanjem boljše izmenjave podatkov in digitalnih rešitev izboljša učinkovitost, zmanjšajo upravna bremena, okrepi odpornost na tveganja, povezana z vodo, in podpre učinkovito izvajanje načela „gospodarna poraba vode na prvem mestu“.

Prihodnji akcijski načrt bo usmerjen v reševanje specifičnih izzivov vodnega sektorja in bo vključeval **dva glavna stebra**: (i) uporabo digitalnih rešitev s financiranjem in izmenjavo znanja za razvoj digitalnih spretnosti ter spodbujanje prenosa tehnologije v vodnem sektorju ter (ii) podporo souporabi podatkov o vodi s spodbujanjem razvoja nacionalnih podatkovnih portalov za odpravo razdrobljenosti in zagotovitev, da je podatke mogoče zlahka najti, da so brezplačno dostopni, interoperabilni in da jih je mogoče ponovno uporabiti v skladu z zahtevami direktive o odprtih podatkih. Načrt je del delovnega programa Komisije za leto 2026⁴. Zasnovan je na stičišču zelenega in digitalnega prehoda ter neposredno podpira cilje kompasa za konkurenčnost⁵, saj pomaga zagotavljati razpoložljivost virov v več sektorjih.

³ [Commission seeks input on digital action plan for water sector - Environment](https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/strategy-documents/commission-work-programme/commission-work-programme-2026_en)

⁴ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/strategy-documents/commission-work-programme/commission-work-programme-2026_en

⁵ https://commission.europa.eu/topics/competitiveness/competitiveness-compass_en

Načrt **bo temeljil na:** (i) strategiji za uporabo umetne inteligence⁶ in načrtu za celino umetne inteligence⁷, katerih cilj je olajšati uvajanje umetne inteligence za napovedno vzdrževanje in spremljanje v realnem času, ter (ii) strategiji za podatkovno unijo⁸, ki podpira souporabo podatkov o vodi s spodbujanjem razvoja nacionalnih podatkovnih portalov za odpravo razdrobljenosti in zagotovitev, da je podatke mogoče zlahka najti, da so brezplačno dostopni, interoperabilni in da jih je mogoče ponovno uporabiti v skladu z zahtevami direktive o odprtih podatkih⁹.

3. Mobilizacija financiranja za strategijo za odpornost v zvezi z vodo:

Z vmesnim pregledom kohezijske politike EU¹⁰ je bila uvedena večja prožnost, ki državam članicam omogoča, da sredstva za obdobje 2021–2027 preusmerijo v strateške prednostne naloge, pri čemer je odpornost v zvezi z vodo poudarjena kot ena izmed ključnih prednostnih nalog, za katero je na voljo sveženj spodbud brez primere. Zato je bilo **3,1 milijarde EUR prerazporejenih v 16 držav članic**, pri čemer je bila večina podpore namenjena za izgradnjo ali nadgradnjo infrastrukture za **odpadno vodo in pitno vodo** ter za **povečanje odpornosti v zvezi z vodo in trajnostno upravljanje virov**. Načrtovane so tudi naložbe za razvoj **novih** sistemov **shranjevanja in medsebojnih povezav** med vodnimi sistemi, varstvo vodnih ekosistemov in **obnovo** območij z visoko okoljsko vrednostjo. Vključujejo tudi **sisteme zgodnjega opozarjanja** za preprečevanje **poplav** ter **učinkovitejšo oskrbo z vodo na podlagi digitalizacije**, avtomatizacije in optimizacije.

Program EIB za vodo v vrednosti 15 milijard EUR prav tako poteka po načrtih, napovedani **svetovalni organ za trajnostno gospodarjenje z vodo** kot točka „vse na enem mestu“ za svetovanje EIB o vodi pa je v celoti vzpostavljen ter lahko podpira krepitev zmogljivosti in pripravo nabora projektov.

⁶ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/apply-ai>

⁷ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/ai-continent-action-plan>

⁸ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/data-union>

⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32019L1024>

¹⁰ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_26_710

Ob priznavanju pomembnega prispevka zasebnega financiranja k agendi za odpornost v zvezi z vodo si Komisija prizadeva vzpostaviti **pospeševalnik naložb v odpornost v zvezi z vodo**, da bi izvedla 20 pilotnih inovativnih primerov za naravno zadrževanje in učinkovito rabo vode, ki bodo združili lokalne vlagatelje v vodo, ponudnike rešitev in imetnike težav, da bi spodbudili podobne ukrepe po vsej EU.

Vprašanja za ministre in ministrice

Predsedstvo poziva ministre in ministrice, naj razmislijo o naslednjih vprašanjih:

1. Kakšen napredek je bil dosežen leto dni po sprejetju evropske strategije za odpornost v zvezi z vodo in kakšni so izzivi na nacionalni ravni v zvezi s spodbujanjem gospodarne porabe vode? S katerimi spoznanji lahko prispevamo k učinkovitejšemu izvajanju strategije v prihodnjih letih?
2. Katere dobre prakse in izkušnje bi države članice lahko delile in kakšno podporo na ravni EU pričakujete od prihodnjega akcijskega načrta za digitalizacijo v vodnem sektorju, da bi pospešili uvajanje rešitev, kot so pametno merjenje porabe vode, daljinsko zaznavanje ali digitalni dvojčki, v podporo izvajanju strategije za odpornost v zvezi z vodo?
3. Kako lahko pritegnemo večje zasebne naložbe in bolje izkoristimo inovativne finančne instrumente za pospešitev izvajanja strategije za odpornost v zvezi z vodo, hkrati pa zagotovimo, da bodo imele države članice potrebne pogoje in spodbude za razvoj ambicioznih projektov na področju odpornosti v zvezi z vodo?